

Không chỉ nổi tiếng với những tác phẩm dệt giấy, ông còn được nhiều người biết đến với bộ tranh thêu dệt sắc chân dung Bác Hồ. Những bức tranh kim, mũi chỉ ông thêu màu sắc, qua bàn tay vàng và tấm lòng thi t tha với nghệ thêu truyền thống của nghệ nhân Thái Văn Bôn, những tác phẩm thêu có giá trị nghệ thuật cao đã ra đời. Bộ sưu tập tranh và ch t l c tinh hoa nghệ thêu, ông còn sáng t o ba bộ tranh thêu l n k n i m 1000 năm Thăng Long - Hà N i.

Ông sinh ra trong một gia đình có nghệ thêu truyền thống tại thôn Nguyễn Xá (xã Qu t Đ ng - huyện Thuận Hưng - Hà N i), quê hương của ông nghệ thêu Công Hành. Từ những năm đầu của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, năm 1946 chú bé Thái Văn Bôn đã vào đội Thi u Sinh V Qu c Quân làm liên lạc và hoạt động văn nghệ . Đến năm 1949 Thái Văn Bôn được vào trường Thi u Sinh Quân Vi t Nam để học tập. Lần đầu tiên của học sinh Thái Văn Bôn được biểu diễn văn nghệ trong dịp mừng thi Bác Hồ tại Vi t B c năm 1950, n t ng sâu sắc đó đã in đậm trong trái tim của học sinh trường Thi u Sinh Quân.

Từ trường Thi u Sinh Quân Vi t Nam, Thái Văn Bôn được cử đi học tại Trường sơ phạm Trung ương đầu tiên của Vi t Nam tại khu học xá Nam Ninh (Trung Qu c). Đến năm 1953, sau khi tốt nghiệp Thái Văn Bôn được phân công về dạy học ở vùng tự do khu b n tr c đây (Thanh Hóa). Khi được hỏi về duyên nợ của ông với nghệ thêu, ông tâm sự rất chân thành. Đó là năm 1954 khi hòa bình lập l i, “tôi may mắn được cử về địa phương tiếp tục sự nghiệp trường học . Ni m vui được làm việc tại quê hương, nơi có nghệ thêu truyền thống mà tôi yêu thích. Không có một ngôn từ nào có thể diễn tả nỗi niềm, nó như một giấc mơ và nó làm bùng lên niềm đam mê sẵn có trong tôi”.

Bộ tình yêu mãnh liệt và chân thành với nghệ thêu, ông không bao giờ thôi học hỏi, tìm tòi và sáng tạo. Hơn 50 năm gần bó với nghệ thêu, cuộc đời ông là cả một quá trình dài: Học - dạy và học. Ông đã đem tất cả những tình cảm, suy nghĩ và tài năng để cho ra đời những tác phẩm

chính đã đứng trong đó cái “thần”, cái “hồn” của cuộc sống. Và nghệ thuật tinh hoa trong sáng tạo đó đem lại cho ông nghệ thuật ghi chép: HCV tại Hội chợ kinh tế khu vực toàn quốc và tranh “Chợ quê” (1989). Năm 1988 ông được Nhà nước phong tặng danh hiệu “nghệ nhân”. Đến năm 1996 ông lại vinh dự được nhận danh hiệu “bàn tay vàng” với những tác phẩm thêu phong cảnh và tĩnh vật tại Hội chợ ngành Thủ công mỹ nghệ và Kim hoàn toàn quốc. Tranh thêu chân dung Bác Hồ của ông được nguyên Thủ tướng Phan Văn Khải khen ngợi và tri ân.

Đã từng là giáo viên, nghệ sĩ nghệ nhân không chỉ học, tập làm, tập đúc rút ra kinh nghiệm. Ông còn mang những kiến thức, kinh nghiệm dạy và học cho lớp trẻ, đã có hơn 700 học sinh và hàng trăm giáo viên dạy nghề khác được ông đào tạo qua các đợt huấn luyện tay nghề, hay các lớp học tập trung. Dù đã có cái tuổi xưa nay hiếm nhưng ông vẫn không ngừng nghỉ, ngoài việc dạy nghề, ông còn tham gia viết sách. Ông đã được NXB Giáo dục in và phát hành cuốn: Thêu màu – xuất bản năm 1983, *Hội nghệ nhân thêu* - xuất bản năm 1989, *Khu vực thêu màu* - xuất bản

năm 1995, và cuốn

Nghệ thêu rua

– xuất bản năm 2000, (tái bản lần thứ 5 tháng 11/2009). Mời đây nhất, cuốn sách “

Hội nghệ nhân thêu”, Nghệ thuật thêu tay 11 được xuất bản năm 2008 và tái bản tháng 11/2009 và được đưa vào đào tạo

nghề trong tất cả các trường nghề thông trung học trên cả nước. Ông tâm sự, chỉ sự thiếu thốn không còn nữa để ông có thể đào tạo thêm các lớp học trò tiếp theo, nhưng cũng may mắn thay có ba con trai của ông là anh Thái Văn Mạnh, Thái Việt Hùng và Thái Văn Hiệp đều theo nghề thêu truyền thống của gia đình. Ông kể con trai thứ ba là anh Thái Văn Hiệp đã có hơn một chục học sinh trong Công viên Thiên Đường Bồ Đề Sơn rất quý mến khi ông an lòng.

Dù tuổi đã cao, nghệ nhân “già” vẫn không ngừng tìm tòi những mẫu thêu mới và nghệ thuật kinh nghiệm quý báu trong nghề để truyền lại cho con cháu, đó là sự chuyển tiếp của hai thế hệ, để làm cho nghề thêu sống mãi với thời gian.

Vũ Chiên

Địa chỉ: Vũ Thị Ngọc Chiên

Số 401 Long Thành Vinh- Trung Văn- Tô Liêm- Hà Nội

ĐT: 090.2271.003